

Mutlu Yaşam Bölgesi
Batı Akdeniz

ORMAN ve ORMAN ÜRÜNLERİ SEKTÖR RAPORU

BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI
WEST MEDITERRANEAN DEVELOPMENT AGENCY

Aralık, 2012

ÖNSÖZ

Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı (BAKA) Antalya, Isparta ve Burdur illerinin ekonomik kalkınmasını sağlamak amacıyla kurulmuş bir kamu kuruluşudur. Bölgesel düzeyde kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma planı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla kurulan 26 bölgesel kalkınma ajansından birisi olan BAKA, kuruluşundan bu güne kadar Batı Akdeniz Bölgesi'nin kalkınması yönünde faaliyetlerine devam etmektedir.

2010 yılında faaliyete geçen Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı, bölgenin kaynak ve yatırım potansiyelini tespit ederek sektör raporları hazırlamakta ve bu kaynakları kullanarak ulusal ve uluslararası tanıtım faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Bölgede yatırım yapmak isteyen yatırımcıların ilk durağı haline gelen BAKA, yatırımcılara yol göstermekte ve hazırlanan bu raporlarla kaynakların ve potansiyelin en doğru şekilde kullanılmasına olanak sağlamaktadır.

Bölgenin ekonomik ve sosyal gelişiminin hızlandırılması ve rekabet gücünün arttırılmasına yönelik faaliyetler yürüten BAKA, kuruluşundan bugüne geçen kısa sürede yapmış olduğu tanıtım faaliyetleriyle bölgeye birçok yatırım kazandırmanın yanısıra, iş adamlarının yatırım sürecinde karşılaştığı engellerin de aşılmasında aktif rol oynamıştır.

Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı hazırlamış olduğu bu sektör raporlarıyla bölgenin yatırım fırsatlarını tanıtmaya devam edecektir. Hazırlanan bu raporların bölgemizin kalkınması adına faydalı olması ve yatırımcılara yol göstermesini ümit ediyoruz.

Tuncay ENGİN
BAKA Genel Sekreteri

Memduh OĞUZ
Isparta Valisi
BAKA Yönetim Kurulu Başkanı

ORMAN ve ORMAN ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ

Ağaç malzemenin, insan hayatındaki önemi çok sayıda gereksinimleri karşılamasından ileri gelmektedir. Bu malzemenin işlenmemiş halde yakacak odun dışında kullanım alanı sınırlıdır. Günümüzde 6.000'den fazla kullanım alanı olması sebebiyle, malzeme olarak önemli bir yere sahiptir.

Orman kaynaklarından sağlanan ürünler "oduna dayalı" ve "odun dışı" biçiminde temel bir ayrımata tabi tutulmaktadır. Oduna dayalı ürünler, dikili haldeki ağaçların kesilmesi ya da budanması suretiyle elde edilen odunun çeşitli işlemlerden geçirilmesiyle elde edilen kereste, levha, kaplama, parke ve kağıt gibi son kullanım ürünleri ile, enerji elde etme gayesine yönelik yakacak odunlardır. Odun dışı ifadesi ise, hem çok çeşitli odun dışı bitkisel orman ürünlerine (reçine, mantar, çeşitli ağaç tohumları, ot-yaprak vb.) hem de ormana dayalı yine çok çeşitli hizmetlere (rekreasyon, karbon tutma, toprak koruma, biyolojik çeşitlilik vb.) işaret etmektedir.

DÜNYA'DA ORMAN ve ORMAN ÜRÜNLERİ

Dünyanın toplam ormanlık alanı yaklaşık dört milyar hektar (ha) olup, toplam karasal alanın %31'ini oluşturmaktadır. Mevcut ormanların yaklaşık % 95'i doğal ormanlardan, %5'i ise plantasyonlardan oluşmaktadır. En fazla orman alanına sahip kıtalar ve toplam dünya orman alanına oranları itibariyle; Avrupa %46, Kuzey ve Orta Amerika %25,7 ve Afrika %21,8'dir. Orman bakımından dünyanın en zengin beş ülkesi olan Rusya Federasyonu, Brezilya, Kanada, ABD, Çin, dünya toplam ormanlık alanlarının yarısına sahiptir.

Dünya yuvarlak odun üretimi yıllık 3,4 milyar m³ civarında olup bunun %53'ü yakacak odun, %47'si endüstriyel odundur. Yakacak odunun yaklaşık %90'nı geliştirmekte olan ülkeler tarafından üretilip tüketilmekte iken endüstriyel odun üretiminin %79'u gelişmiş ülkeler tarafından üretilmektedir. Endüstriyel odun üretiminde belli başlı ülkeler sırasıyla; ABD, Kanada, Rusya Federasyonu, Brezilya ve Çin Halk Cumhuriyetidir. Yakacak odun üretim ve tüketiminde belli başlı ülkeler; Hindistan, Çin Halk Cumhuriyeti, Brezilya ve Endonezya'dır.

Dünyadaki yıllık uluslararası endüstriyel odun ticareti 123 milyon m³, yakacak odun ticareti ise 2,5 milyon m³ civarında gerçekleşmektedir. Son yıllarda Çin Halk Cumhuriyeti ithalatçı olarak öne çıkmış,

Fransa ve Almanya da ihracat artışı ile dikkati çeker hale gelmiştir.

Endüstriyel odunda beli başlı ihracatçı ülkeler Rusya Federasyonu, ABD, Yeni Zelanda, Malezya, Kanada ve Almanya iken ithalatçı ülkeler arasında Çin, Japonya, Finlandiya ve İsveç gibi ülkeler başta gelmektedir.

Yapılan periyodik envanter ve değerlendirmeler, gelişmiş ülkeler başta olmak üzere bazı ülke ve bölgelerde ormansızlaşmanın stabilize edildiğini, hatta orman alanlarının bir miktar artmakta olduğunu (Avrupa'da yıllık ortalama 881 bin ha), buna karşılık gelişmekte olan ülkelerin ağırlıkta olduğu çoğu ülke ve bölgelerde ormansızlaşmanın halen devam ettiğini göstermektedir.

1980-1990 döneminde yıllık ortalama orman azalması 15,5 milyon hektar iken 1990-2000 döneminde bu miktar 9,4 milyon hektara düşmüştür. Forest Resources Assessment (FRA) 2010 Raporu'na göre, dünyada orman alanlarındaki azalma geçtiğimiz 10 yıl içinde (2000-2010) yıllık ortalama 5,2 milyon hektar olurken, Türkiye son 10 yılda yaptığı ağaçlandırma ve rehabilitasyon çalışmaları ile orman varlığını artıran ülkeler arasında üst sıralarda yer almıştır.

Sektörün Dünyadaki toplam ihracatı 442 milyar dolardır. Dünya'da sektör ihracatı 8 yılda 1,5 kat büyümüştür ve 2023 yılında 2,2 katına çıkarak bir trilyon dolar mertebesinde bir büyüklüğe ulaşacağı öngörülmektedir.

TÜRKİYE'DE ORMAN ve ORMAN ÜRÜNLERİ

Ülkemizin orman varlığı yaklaşık olarak 21.389 milyon hektar olup; orman alanları toplam ülke yüzölçümünün %27'sini teşkil etmektedir. Ülke ormanlarının %50,1'i verimli, %49,9'u verimsiz orman niteliğindedir. Biyolojik çeşitlilik açısından oldukça zengin olan ormanlarımızın yaklaşık yarısı iğne yapraklı, diğer yarısı ise geniş yapraklı türlerden oluşmaktadır.

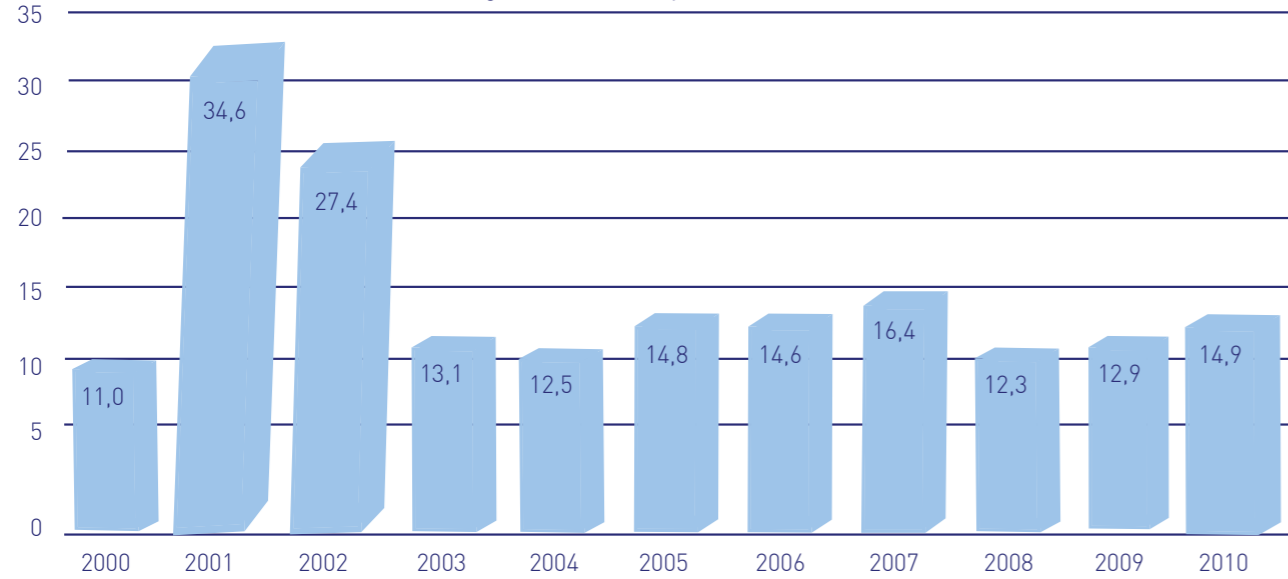
Sektörün Türkiye'deki 2010 yılı toplam ihracatı 3,15 milyar dolar olup 2000-2008 yılları arasında ihracat 7 kat büyümüş ve Dünya ticaretindeki payını 4 katına çıkarmıştır. Sektörün 2023 ihracat hedefi 16 milyar dolardır. Türkiye'nin sektördeki ithalat rakamı ise 5 milyar dolar civarındadır.

Türkiye'de üretilen kerestenin yaklaşık %70'i inşaat, %20'si mobilya, %10'u ise ambalaj ve diğer sektörlerde kullanılmaktadır. Kişi başına kereste tüketimi ise 0,075-0,085 m³ arasındadır.

2011 yılında kereste üretiminin 6,2 milyon m³ olarak gerçekleştiği tahmin edilmektedir. Türkiye'nin kereste ihracatı incelendiğinde 2000-2010 yılları arasında inişli çıkışlı bir eğilim içinde olduğu görülmektedir. Türkiye'nin kereste ihracatı 2001 ve 2002 yıllarında son 10 yıldaki en yüksek değerine ulaşmış ve 2000 yılında 11 milyon \$ değerinde olan kereste ihracatı 2010 yılında 14,9 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

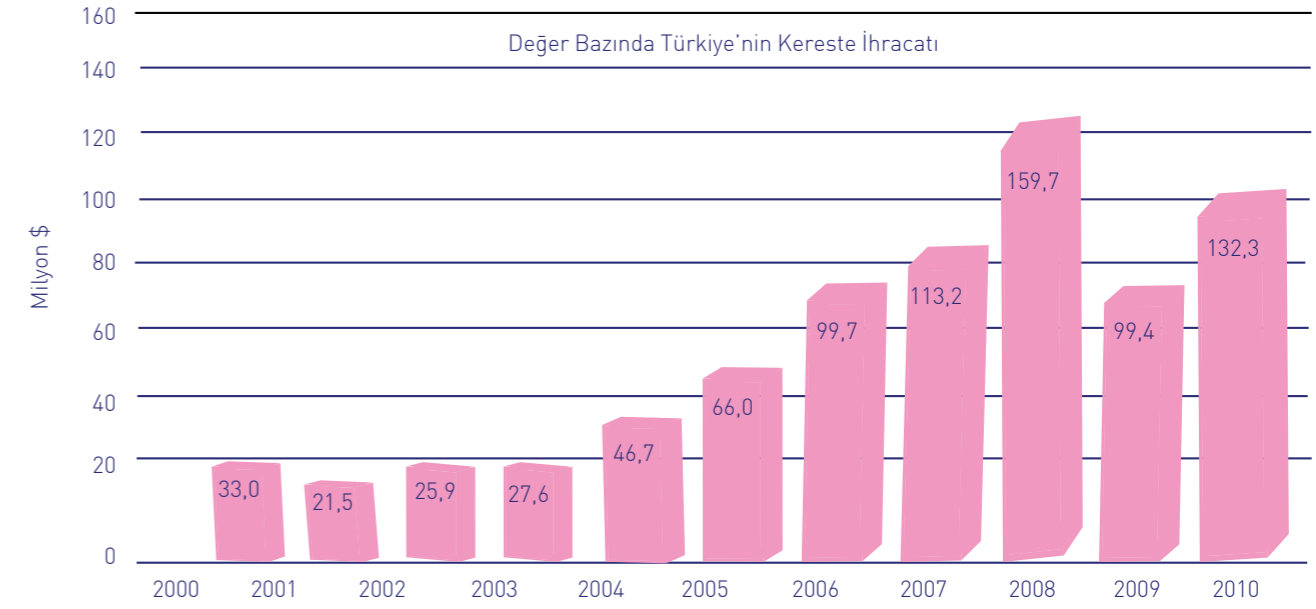
Değer Bazında Türkiye'nin Kereste İhracatı

Kaynak: TÜİK Verileri

Türkiye'nin kereste ithalatı 2000-2010 yılları arasında ihracata benzer şekilde inişli çıkışlı bir eğilim göstermiştir. Türkiye'nin kereste ithalatı, 2000 yılında 33 milyon \$ olarak gerçekleşirken 2010 yılında %300 artarak 132,3 milyon \$'a yükselmiştir. Türkiye 2010 yılındaki kereste ithalatının %30,5'i Rusya Federasyonu'ndan, %25,5'i ise Ukrayna'dan yapılmıştır. Bu iki ülkenin ardından sırasıyla Romanya (9,9), Kamerun (%8,5) ve Bulgaristan (4,9) gelmektedir. Sektör fırsatları açısından incelendiğinde AB'ye üyelik süreci, AB ülkelerinde işçilik maliyetlerinin yüksek oluşu ve Rusya pazarı ile yakınlık önemli fırsatlar olarak ön plana çıkmaktadır. Diğer taraftan sektörün tehditleri olarak da ekonomik belirsizlikler görülmektedir.

Değer Bazında Türkiye'nin Kereste İhracatı

Kaynak: TÜİK Verileri

Türkiye mobilya endüstrisinin ağırlıklı yapısını çoğu geleneksel yöntemlerle çalışan atölye tipi, küçük ölçekli işletmeler oluşturmaktadır. Bununla birlikte özellikle son yıllarda orta ve büyük ölçekli işletmelerin sayısının hızla artmaya başladığı görülmektedir.

Sektörde fabrikasyon üretim yapan firmaların sayısı giderek artmaktadır ve mobilya ve orman ürünleri sektöründe faaliyet gösteren yabancı sermayeli 34 firma bulunmaktadır. Türkiye'de mobilya sektörü, pazarın yoğunlaştığı ve orman ürünlerinin yoğun olduğu belirli bölgelerde yığınlaşma eğilimi göstermiştir.

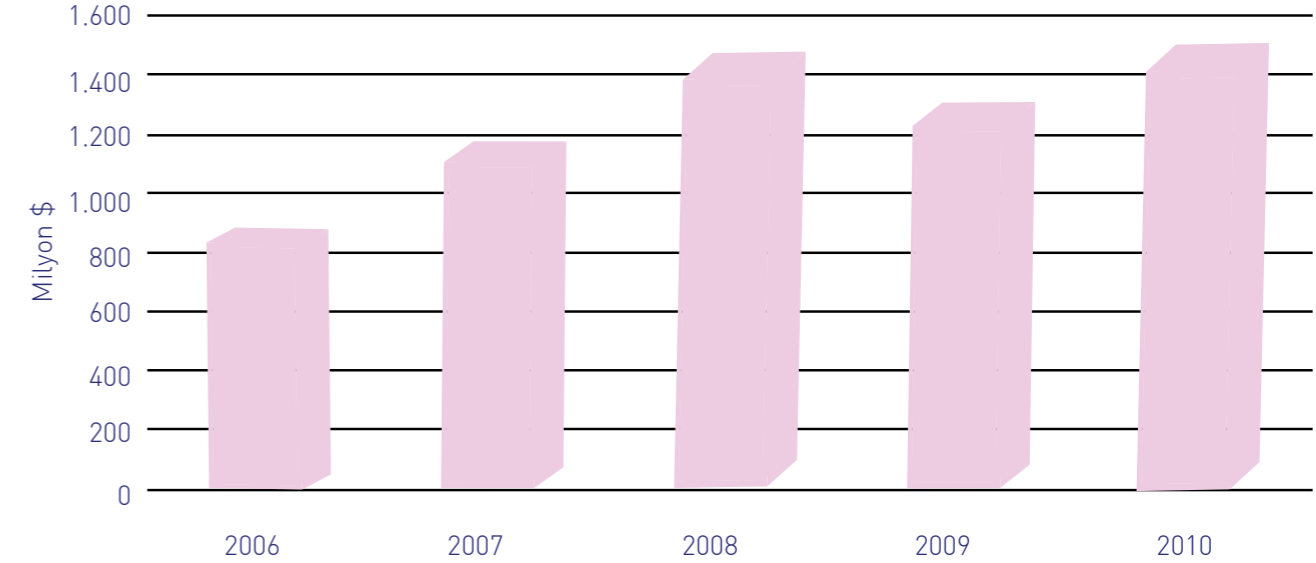
Toplam istihdamdaki paylarına göre önemli mobilya üretim bölgeleri; İstanbul, Ankara, Bursa, Kayseri, İzmir ve Adana olarak sıralanmaktadır. Buna ek olarak Bolu, Eskişehir, Sakarya, Zonguldak, Trabzon, Balıkesir, Antalya, Isparta ve Burdur'da da mobilya üretimi yapılmaktadır.

Sektördeki üretim genel olarak değerlendirildiğinde iç piyasaya dönük olduğu görülmektedir. Mobilya sektörü büyük işletmelerin sektöre girmesiyle hem iç pazara hem de dış pazara yönelmiştir. Mobilya sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin bir kısmında sipariş üretimi yapılmaktadır. Ancak sektörün büyük bölümünde oturma grubu ve tablalı mobilya üretimi gerçekleştirilmektedir. Çoğunluğu geleneksel yöntem ve tezgâhlarla çalışan küçük işletmelerden oluşan sektörde büyük ölçekli firmalar otomasyonlu üretim yapmaktadır.

Türkiye nüfusunun genç olması, yeni evlilikler, kişi başına düşen milli gelirin iyileşmesi yanında sektörün iç piyasaya yönelik olması dikkate alındığında 2007-2013 arasında yurt içinden önemli miktarda bir talebin olması beklenmektedir. Türkiye'deki mobilya tüketimi 2005 rakamlarıyla yaklaşık olarak 5,5 milyar dolardır. 2010 yılında yaklaşık 12,5 milyar \$, 2011'de 14 milyar \$, değerinde mobilya üreten Türkiye'nin sırasıyla 2010'da toplam 10 milyar \$, 2011'de 11 milyar \$ değerinde tüketim yapmıştır.

Türkiye'nin mobilya ihracatı, 2009 yılındaki ekonomik kriz nedeniyle yaşanan düşüş dışında, son beş yıldır sürekli artış eğilimi göstermektedir. 2010 yılına gelindiğinde sektörün ihracatı 1,4 milyar \$'a yükselmiştir. 2010 yılında Türkiye'nin mobilya sektöründe en fazla ihracat gerçekleştirdiği ülke Irak olmuştur. Sektörde 209 milyon \$ değeri ile Türkiye'nin toplam ihracatının %14,8'i Irak'a yapılmıştır. Sektör ihracatında ikinci sıradaki ülke Almanya'dır. Almanya, 135 milyon \$'lık ihracat rakamıyla Türkiye'nin mobilya ihracatından %9,6 oranında pay almıştır. Bu ülkeleri sırasıyla İran (%6,5), Azerbaycan (%5,9) ve Libya (%5,3) izlemektedir.

Türkiye Mobilya İhracatı

Kaynak: TÜİK Verileri

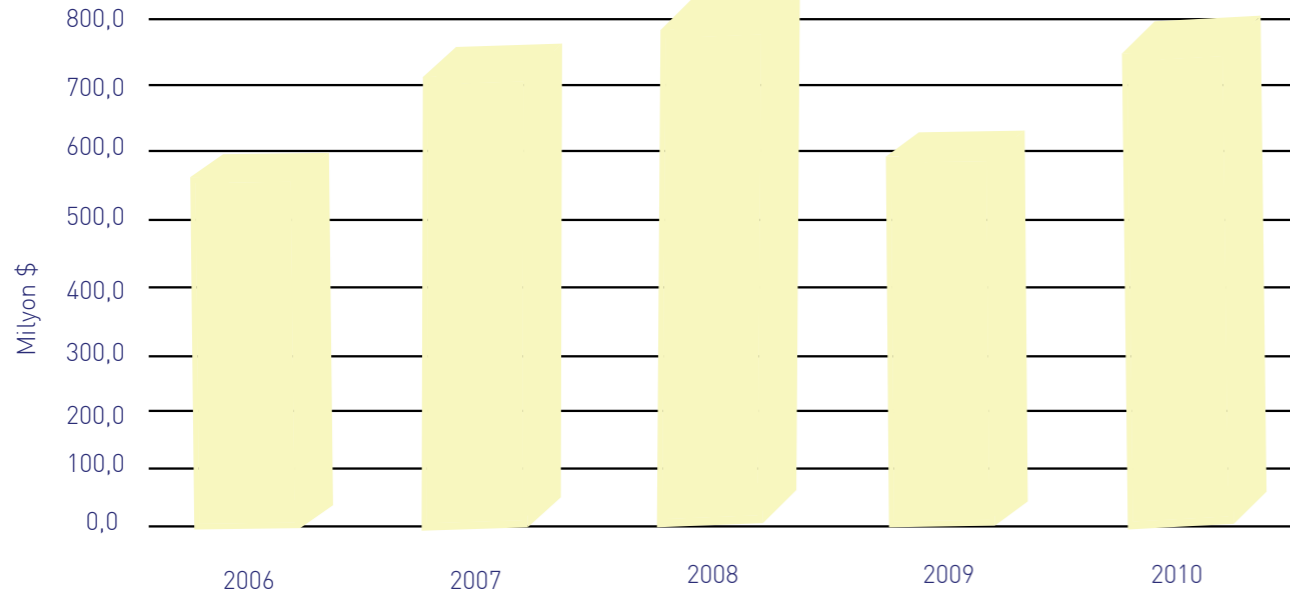
Türkiye'de mobilya sektörü, ihracatı ithalatından yüksek olan nadir sektörlerden birini oluşturmaktadır. Katma değeri yüksek olan mobilya sektörünün ithalatı 2006 yılında 540 milyon \$ iken, 2010 yılında 738 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. Çin, 276 milyon \$'lık ithalat rakamıyla 2010 yılında Türkiye'nin en fazla mobilya ithal ettiği ülke olmuştur. Türkiye'nin toplam ithalatının %37,4'ü Çin'den yapılmış, onu %10,2'yle Almanya ve %9,3'le İtalya, izlemiştir.

BATI AKDENİZ BÖLGESİ'NDE ORMAN ve ORMAN ÜRÜNLERİ

Batı Akdeniz Bölgesi'nin orman varlığı yaklaşık olarak 1.797.271 hektardır. Ülkemizdeki orman alanlarının bölgelere dağılımı aşağıda gösterildiği gibidir. Batı Akdeniz Bölgesi bu varlığın %8'ine sahiptir.

Türkiye Mobilya İthalatı

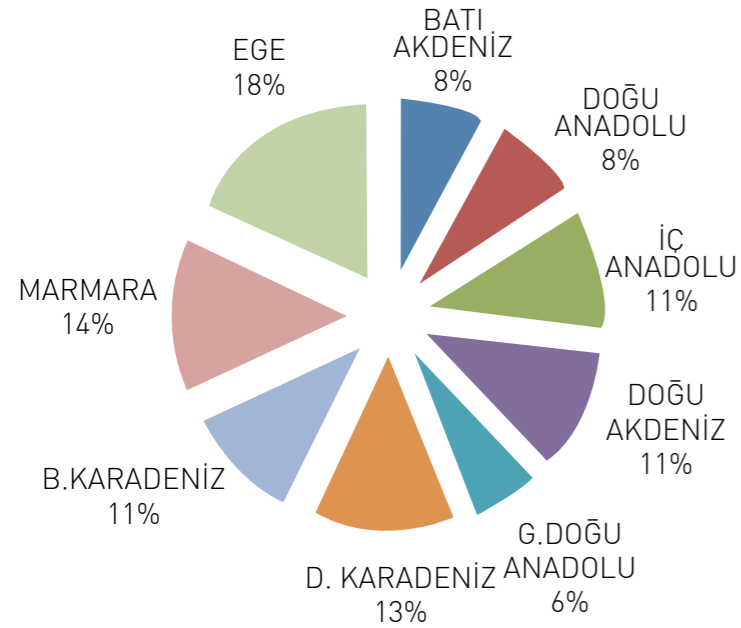
Kaynak: TÜİK Verileri

Türkiye'deki mobilya sektörü genel olarak değerlendirildiğinde; büyük ölçekli firmalar, yüksek işgücü potansiyeli, malzeme/ürün çeşitliliği, mobilya üretim ağı/potansiyeli sektörün güçlü yönleri olarak ortaya çıkmaktadır.

COĞRAFİK BÖLGELERDEKİ ORMANLARIN GENEL ORMAN ALANINA ORANLARI

Türkiye’de ormanlık alanların yüz ölçüme oranı % 27 iken, Batı Akdeniz Bölgesi; Isparta % 43, Burdur % 47, Antalya % 54 ile Türkiye ortalamasının çok üstündedir. 1 milyon 115 bin hektar orman alanı ile orman varlığında yüz ölçümüne göre Türkiye’de en iyi konumdaki il % 54’ü ormanlarla kaplı Antalya’dır. Bölge ormanlarında yaygın olarak kızılçam, karaçam, sedir, köknar ve meşe bulunmaktadır.

Türkiye Orman Varlığı Haritası

Kaynak: Orman Genel Müdürlüğü, 2010

Bölgede ormanlık alanların fazla oluşu kereste ve ağaç ürünleri sektörünü önemli hale getirmiştir. Bu sektörde 180 civarında kereste işleme tesisi olup, bu tesislerin yaklaşık 170.000 m³’lük kereste işleme kapasitesi vardır. Kereste ve Ağaç ürünleri sanayisinin 2009 yılı cirosu yaklaşık 140 milyon TL ve ihracatı ise 13 milyon dolardır. Bu sektörde 1.000’in üzerinde kişiye istihdam sağlanmaktadır.

Antalya ilinde 2011 yılı itibarıyla toplamda 513.736 m³ endüstriyel odun üretimi gerçekleştirilmiştir.

Bunun 183.227 m³'lük kısmı tomruk, 336 m³'lük kısmı tel direk, 33.857 m³'lük kısmı maden direk, 26.596 m³'lük kısmı sanayi odunu, 124.404 m³'lük kısmı kâğıtlık odun, 145.316 m³'lük kısmı lif yonga odunu niteliğindedir. Buna ilaveten, ilde 225.282 ster'lik yakacak odun üretimi gerçekleştirilmiştir.

Antalya Orman Ürünleri Üretimi (2011)			
ÜRÜN	BİRİM	PRG. MİKTAR	GER. MİKTAR
Tomruk	m3	269.895	183.227
Tel Direk	m3	3.461	336
Maden Direk	m3	52.686	33.857
Sanayi Odunu	m3	85.800	26.596
Kağıtlık Odun	m3	95.146	124.404
Lif Yonga Odunu	m3	108.218	145.316
Sırk Çubuk	m3	0	0
Endüstriyel Odun Toplamı	m3	615.206	513.736
Yakacak Odun Toplamı	ster	240.679	225.282

Kaynak: Orman Genel Müdürlüğü, İllere Göre Yatırım-Cari Verileri, 2012

Isparta ilinde 2011 yılı itibariyle toplamda 127.449 m³ endüstriyel odun üretimi gerçekleştirilmiş olup, 6.449.826 TL'lik bir üretim tutarı gerçekleştirilmiştir. Endüstriyel üretimin 61.121 m³'lük kısmı tomruk, 535 m³'lük kısmı tel direk, 6.067 m³'lük kısmı maden direk, 3.326 m³'lük kısmı sanayi odunu,

20.853 m³'lük kısmı kâğıtlık odun, 35.597 m³'lük kısmı lif yonga odunu niteliğindedir. Buna ilaveten, ilde 58.026 ster'lik yakacak odun üretimi gerçekleştirilmiştir. Yakacak odunun tutarı ise 1.276.572 TL düzeyinde gerçekleşmiştir.

Isparta Orman Ürünleri Üretimi (2011)					
ÜRÜN	BİRİM	PRG. MİKTAR	PRG. TUTAR	GER. MİKTAR	GER. TUTAR
Tomruk	m3	49.700	0	61.121	0
Tel Direk	m3	800	0	535	0
Maden Direk	m3	6.600	0	6.067	0
Sanayi Odunu	m3	3.150	0	3.326	0
Kağıtlık Odun	m3	18.250	0	20.853	0
Lif Yonga Odunu	m3	40.335	0	35.597	0
Sırk Çubuk	m3	0	0	0	0
Endüstriyel Odun Toplamı	m3	118.835	5.109.905	127.499	6.499.826
Yakacak Odun Toplamı	ster	26.000	572.000	58.026	1.276.572

Kaynak: Orman Genel Müdürlüğü, İllere Göre Yatırım-Cari Verileri, 2012

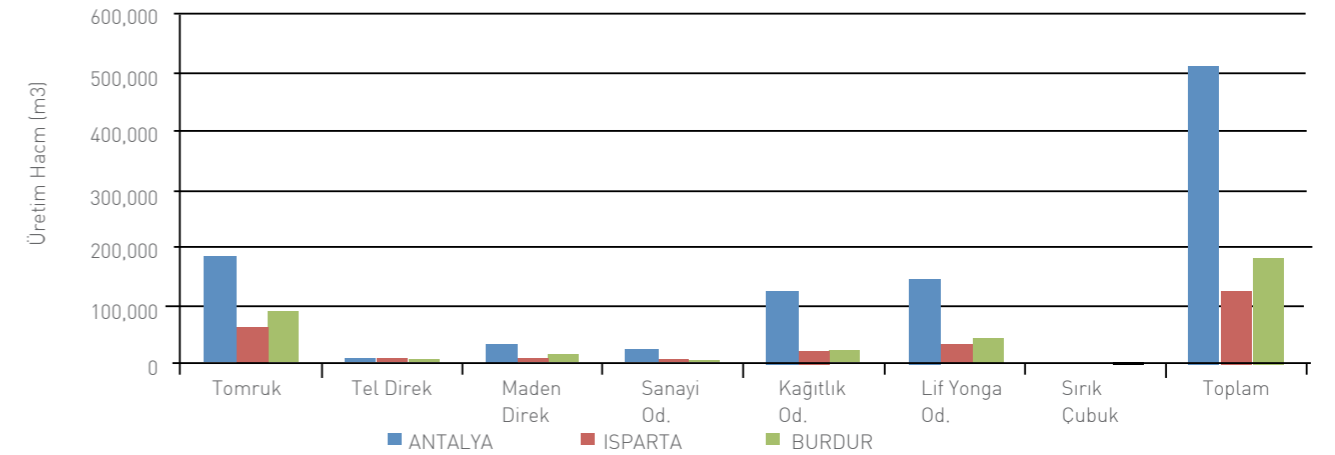

Burdur ilinde ise 2011 yılı itibariyle toplamda 182.519 m³ endüstriyel odun üretimi gerçekleştirilmiştir. bu üretimin 2011 yılı itibariyle üretim değeri 9.456.744 TL düzeyindedir. Endüstriyel üretimin 94.187 m³'lük kısmı tomruk, 762 m³'lük kısmı tel direk, 12.213 m³'lük kısmı maden direk, 4.475 m³'lük kısmı sanayi odunu, 25.767 m³'lük kısmı kağıtlık odun, 45.026 m³'lük kısmı lif yonga odunu ve 89 m³'lük kısmı da sırk çubuk niteliğindedir. Buna ilaveten, ilde 1.039.148 TL tutarında 47.234 ster'lik yakacak odun üretimi gerçekleştirilmiştir.

Burdur Orman Ürünleri Üretimi (2011)					
ÜRÜN	BİRİM	PRG. MİKTAR	PRG. TUTAR	GER. MİKTAR	GER.TUTAR
Tomruk	m ³	87.150	0	94.187	0
Tel Direk	m ³	1.200	0	762	0
Maden Direk	m ³	10.200	0	12.213	0
Sanayi Odunu	m ³	5.600	0	4.475	0
Kağıtlık Odun	m ³	27.100	0	25.767	0
Lif Yonga Odunu	m ³	59.775	0	45.026	0
Sırk Çubuk	m ³	0	0	89	0
Endüstriyel Odun Toplamı	m ³	191.025	8.214.075	182.519	9.456.744
Yakacak Odun Toplamı	ster	37.000	814.000	47.234	1.039.148

Kaynak: Orman Genel Müdürlüğü, İllere Göre Yatırım-Cari Verileri, 2012

Bölge genelinde 2011 yılı itibariyle gerçekleştirilen toplam 823.754 m³'lük üretimde Antalya ilinin en fazla paya sahip olduğu görülmektedir. Bölge genelinde gerçekleştirilen üretimin %62'si Antalya ilinde gerçekleştirilmektedir. Antalya'yı %22 ile Burdur takip etmektedir. Isparta ili ise bölge genelinde %16'lık bir paya sahiptir.

Bölgenin orman ürünleri açısından zengin kaynaklara sahip olması, bölgede orman ürünleri sektörünün de öne çıkmasını sağlamıştır. Kalkınma Bakanlığı tarafından 2006 yılında yapılan ve tüm illeri kapsayan "İllerde Öne Çıkan Sanayi Sektörleri" çalışmasında Orman Ürünleri sektörü, her üç ilde de öne çıkan sektör olarak belirlenmiştir. Buna göre; inşaat kerestesi ve doğrama imalatı, ağacın hızarlanması, planyalanması ve emprenye edilmesi ve ahşap konteynir imalatı, bölgede öne çıkan sektörler olarak görülmektedir.

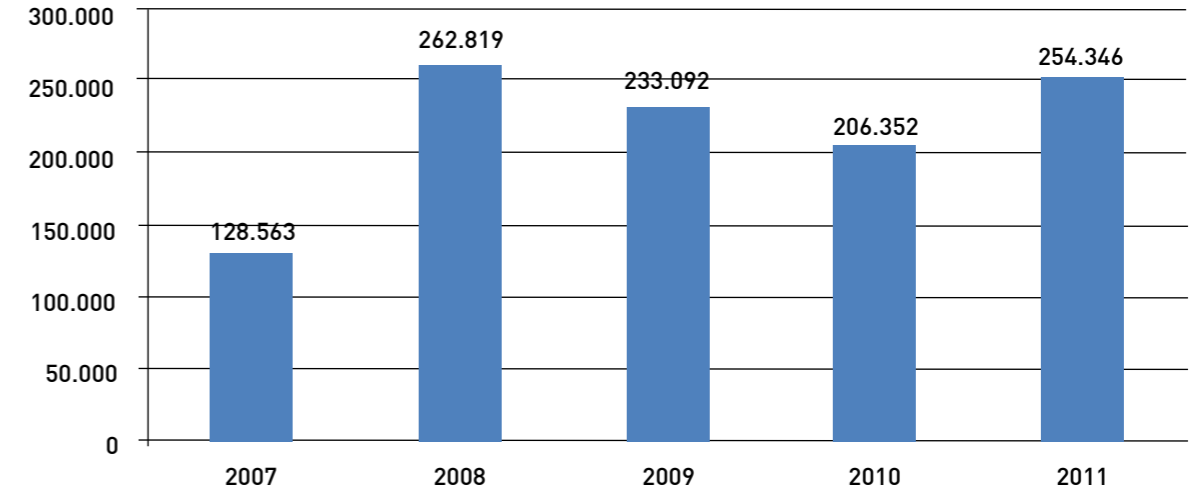

Ormanlık sektörü, ürettiği odun kökenli orman ürünleri ile birçok sanayi koluna hammadde sağlamaktadır. Diğer bir ifadeyle, ormanlık sektörü birçok sanayiye beslemekte ve böylece katma değer yaratılması ile istihdam artışında etkin rol oynamaktadır.

Yurt içi talebin büyüklüğü ve niteliği, Türk mobilya sektörünün büyümesi, uluslararası pazarlara açılması ve son yıllarda dünya ortalamasının üstünde bir performans göstermesinin arkasındaki nedenlerin başında gelmektedir. Türkiye hızlı büyüyen nüfusu ile gelişmekte olan bir ülke ve bu nedenle mobilya sektörü için iç pazar yüksek ve gelişen bir talebe sahiptir.

Ticaret ve Sanayi odalarından alınan verilere göre; orman ürünleri endüstrisinde faaliyet gösteren Antalya 526, Burdur'da 114, Isparta'da 112 olmak üzere bölge genelinde toplam 752 firma bulunmaktadır. Bu firmaların, faaliyet konularına göre alt sektörler itibarıyla dağılımı aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 6: Türkiye'nin Yıllara Göre Yat İhracatı (Bin Dolar)

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi, 2011, www.ekonomi.gov.tr

Bölgenin orman ürünleri açısından zengin kaynaklara sahip olması, bölgede orman ürünleri sektörünün de öne çıkmasını sağlamıştır. Kalkınma Bakanlığı tarafından 2006 yılında yapılan ve tüm illeri kapsayan "İllerde Öne Çıkan Sanayi Sektörleri" çalışmasında Orman Ürünleri sektörü, her üç ilde de öne çıkan sektör olarak belirlenmiştir. Buna göre; inşaat kerestesi ve doğrama imalatı, ağacın hızarlanması, planyalanması ve emprenye edilmesi ve ahşap konteynir imalatı, bölgede öne çıkan sektörler olarak görülmektedir.

Ormanlık sektörü, ürettiği odun kökenli orman ürünleri ile birçok sanayi koluna hammadde

sağlamaktadır. Diğer bir ifadeyle, ormancılık sektörü birçok sanayiye beslemekte ve böylece katma değer yaratılması ile istihdam artışında etkin rol oynamaktadır.

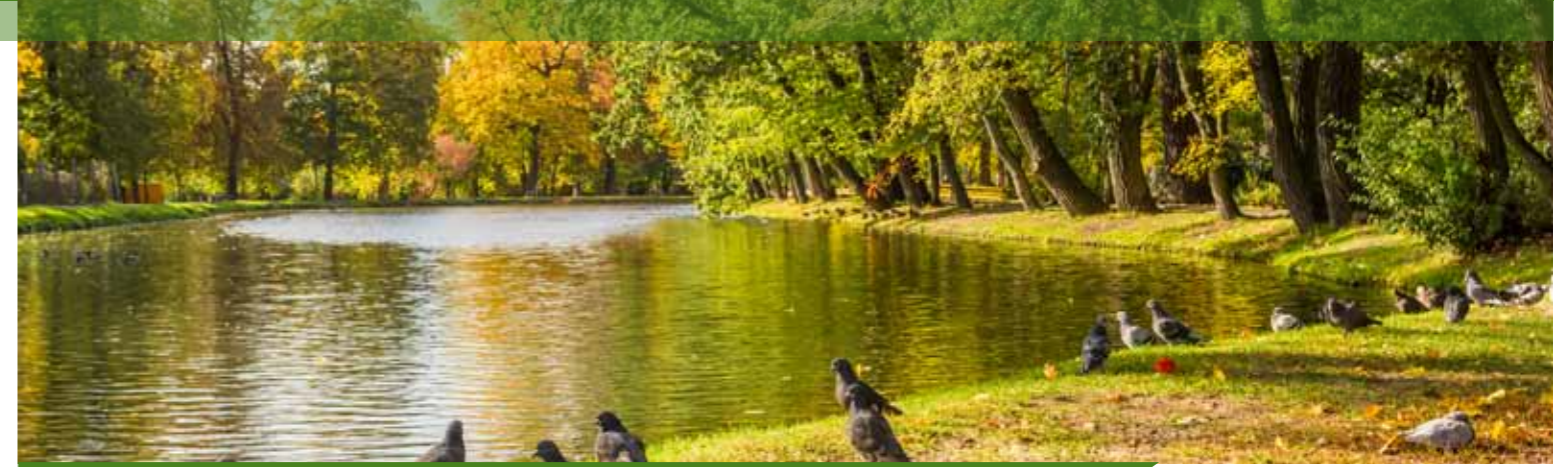
Yurt içi talebin büyüklüğü ve niteliği, Türk mobilya sektörünün büyümesi, uluslararası pazarlara açılması ve son yıllarda dünya ortalamasının üstünde bir performans göstermesinin arkasındaki nedenlerin başında gelmektedir. Türkiye hızlı büyüyen nüfusu ile gelişmekte olan bir ülke ve bu nedenle mobilya sektörü için iç pazar yüksek ve gelişen bir talebe sahiptir.

Ticaret ve Sanayi odalarından alınan verilere göre; orman ürünleri endüstrisinde faaliyet gösteren Antalya 526, Burdur'da 114, Isparta'da 112 olmak üzere bölge genelinde toplam 752 firma bulunmaktadır. Bu firmaların, faaliyet konularına göre alt sektörler itibariyle dağılımı aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 1 - Orman Ürünleri Sektöründe Faaliyet Gösteren Firmaların Alt Sektörler İtibariyle Dağılımı			
FAALİYET ALANI	ANTALYA	BURDUR	ISPARTA
ORMANCILIK VE TOMRUKÇULUK	17	7	-
Orman Yetiştirme ve Diğer Ormancılık Faaliyetleri	6	-	-
Tomrukçuluk	1	1	-
Ağaç Dışındaki Yabani Olarak Yetişen Ürünlerin Toplanması	7	-	-
Ormancılık ile İlgili Destekleyici Faaliyetler	3	6	-
AĞAÇ, AĞAÇ ÜRÜNLERİ VE MANTAR ÜRÜNLERİ İMALATI (MOBİLYA HARİÇ)	192	29	68
Ağaçların Biçilmesi ve Planyalanması	137	27	67

FAALİYET ALANI	ANTALYA	BURDUR	ISPARTA
Ahşap Plaka ve Levha İmalatı	5	-	1
Birleştirilmiş Parke ve Döşemelerinin İmalatı	6	-	-
Diğer Bina Doğramacılığı ve Marangozluk Ürünlerin İmalatı	28	2	-
Ahşap Konteyner İmalatı	15	-	-
Diğer Ağaç Ürünleri İmalatı, Mantar, Saz, Saman ve Benzeri Malzemelerden Yapılmış Ürünlerin İmalatı	1	-	-
KAUÇUK VE PLASTİK ÜRÜNLERİN İMALATI	-	-	42
Plastik ambalaj malzemesi imalatı	-	-	9
Plastik inşaat malzemesi imalatı (Kapı, pencere, çerçeve, panjur vb.)	-	-	33
MOBİLYA İMALATI	291	12	1
Büro ve Mağaza Mobilyaları İmalatı	43	-	1
Mutfak Mobilyalarının İmalatı	14	2	-
Yatak İmalatı	4	2	-
Diğer Mobilyaların İmalatı	230	8	-
TOPTAN TİCARET	26	-	1
Kereste ve inşaat malzemelerinin satışı ile ilgili araçlar	-	-	1
Mobilya, Halı ve Aydınlatma Ekipmanlarının Toptan Ticareti	-	-	-

FAALİYET ALANI	ANTALYA	BURDUR	ISPARTA
Ağaç, İnşaat Malzemesi ve Sıhhi Teçhizat Toptan Ticareti	26	-	-
PERAKENDE TİCARET	-	65	-
Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda halı, kilim, duvar ve yer kaplamalarının perakende ticareti	-	25	-
Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda mobilya, aydınlatma teçhizatı ve diğer ev eşyalarının perakende ticareti	-	39	-
Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda diğer yeni malların perakende ticareti	-	1	-
BİLGİSAYARLARIN VE KİŞİSEL EV EŞYALARININ ONARIMI	-	1	-
Büro ve Ev Mobilyası Onarımı	-	1	-
TOPLAM	526	114	112

Kaynak: Antalya, Burdur, Isparta Ticaret ve Sanayi Odaları Verileri, 2012

SONUÇ

Batı Akdeniz bölgesinin yüzölçümünün yarısının ormanlarla kaplı olması sektörün ihtiyaç duyduğu hammaddeye rahatlıkla ulaşabileceğinin önemli bir göstergesidir.

Hammaddeye yakınlığının yanı sıra bölgede yer alan Organize Sanayi Bölgelerinin varlığı da, yatırımcıların ihtiyaç duydukları altyapıya ulaşma imkânı sunmaktadır.

Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi ise hem bu sektörün gelişmesine yönelik çalışmalarını sürdürmekte hem de ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücünü yetiştirmektedir.

Bölgenin sektörde bir diğer güçlü yanı ise mobilya imalatında Türkiye'deki 26 Düzey 2 bölgesi içerisinde Ankara, İstanbul, Orta Anadolu (Kayseri ve çevresi) bölgelerinden sonra dördüncü sırada yer almasıdır.

2014 yılı itibarıyla Türkiye'de mobilya talebinin yaklaşık 14 milyar dolar civarında olacağı tahmin edilmektedir. Mobilya sektörü genel ekonomik büyümenin üzerinde, yıllık ortalama %13 büyüme potansiyeline sahiptir. Komşu ülke pazarlarının sektördeki potansiyelinin iyi değerlendirilmesiyle bu alanda önemli fırsatlar görülmektedir.

Ayrıca, Avrupa Birliği sürecinde olmamız bu bölgeye olan ihracat artışları sektör için bir fırsat olarak değerlendirilebilir. Bu tür fırsatlar göz önüne alındığında bölge mobilya sektöründe önemli bir yatırım alanı olabilme gücüne sahiptir.

Bunun yanısıra; kara, deniz ve demiryolu taşımacılığına uygun lojistik üstünlüklerin ve hâlihazırda Türkiye'deki bu sektörde büyük üretimlerin yapıldığı 3 büyük bölgenin (Ankara, İstanbul, Orta Anadolu) artık doyum noktasına ulaşması sebebiyle Batı Akdeniz bölgesi avantajlı konuma geçmiştir.

Bütün bunlar göstermektedir ki Batı Akdeniz Bölgesi, orman ve orman ürünleri sektöründe Türkiye'de yapılabilecek yatırımların merkezi olmaya adaydır.

KAYNAKLAR

Batı Akdeniz Bölgesinde Orman Ürünleri Sektörü Kümelene Analizi Proje Sonuç Raporu, Proje No: 2011/TR61/11/DFD/09

Dokuzuncu Kalkınma Planı, Ağaç Ürünleri ve Mobilya Sanayii Özel İhtisas Komisyonu Raporu, DPT Global Forest Products/Industry Profile, Data Monitor

Isparta Orman Ürünleri Endüstrisi Sektörünün Araştırılması, Isparta Valiliği-ITSO

Special Report: Forest Product in the New Millenium, David Biederman

Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri(2011), Kereste Raporu

Türkiye İstatistik Kurumu

Orman Bölge Müdürlükleri, Antalya - Isparta

Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Verileri

Isparta Ticaret ve Sanayi Odası Verileri

Burdur Ticaret ve Sanayi Odası Verileri

Batı Akdeniz Ormancılık Araştırma Enstitüsü

Isparta İli Orman Ürünleri Endüstrisinin Kümelenme Açısından Deęerlendirilmesi, Dr. Hidayet Keskin
- SDÜ

Ormancılık Sektörü Mevcut Durum Deęerlendirilmesi Raporu, Prof. Dr. Ünal Asan

Türkiye Ulusal Ormancılık Programı 2004-2023, Çevre ve Ormancılık Bakanlığı

